

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

01 Ocak 2023 – 31 Mart 2023

Faaliyet Raporu

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.
SPK II-14.1 SAYILI TEBLİĞE İSTİNADEN HAZIRLANMIŞ YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU
01.01.2023-31.03.2023

Tüpraş ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (topluca "Grup" olarak adlandırılacaktır) 2023 yılı ilk üç aylık faaliyetlerine ilişkin sonuçları gösteren, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanmış, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmış mali tabloları ortaklarımızın bilgilerine sunulmaktadır.

BÖLÜM 1: KURUMSAL BİLGİLER:

Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Komiteleri

Tüpraş'ın 8 Mart 2023 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, Yönetim Kurulu Üye sayısı 11 olarak belirlenmiştir. Yönetim Kurulu Üyelerinin görev taksimi 9 Mart 2023 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile yapılmıştır. Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Sayın Mehmet Ömer Koç, Başkan Vekilliği'ne Sayın Yıldırım Ali Koç'un seçilmesine karar verilmiştir.

Şirket'in Yönetim Kurulu Üyeleri aşağıda yer almaktadır:

Adı ve Soyadı	Görevi
Ömer M. Koç	Başkan
Ali Y. Koç	Başkan Vekili
Rahmi M. Koç	Üye
Semahat S. Arsel	Üye
Levent Çakıroğlu	Üye
Erol Memioğlu	Üye
Yağız Eyüboğlu	Üye
Yunus Elitaş	Bağımsız Üye (C Grubu- ÖİB Temsilcisi)
Muharrem Hilmi Kayhan	Bağımsız Üye
Ayşe Canan Ediboğlu	Bağımsız Üye
Kamil Ömer Bozer	Bağımsız Üye

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer alan hükümler çerçevesinde, Şirket'in 20 Mart 2023 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile komite yapısının aşağıdaki şekilde oluşturulmasına karar verilmiştir:

	Denetimden Sorumlu Komite	Kurumsal Yönetim Komitesi	Risk Yönetimi Komitesi
Başkan	Muharrem Hilmi Kayhan	Muharrem Hilmi Kayhan	Ayşe Canan Ediboğlu
Üye	Kamil Ömer Bozer	Yağız Eyüboğlu	Erol Memioğlu
Üye		Doğan Korkmaz	

Ayrıca, Yürütme Komitesi'nin 5 üyeden oluşmasına karar verilmiş olup Ömer M. Koç, Rahmi M. Koç, Semahat S. Arsel, Ali Y. Koç ve Caroline Nicole Koç komite üyeleri olarak belirlenmiştir. Komitelerin çalışma esasları Şirketimiz internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Sermaye

Şirket, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 22.11.1990 tarih ve 886 sayılı izni ile kayıtlı sermaye sistemine geçmiştir.

a. Kayıtlı Sermaye :

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000.000 (beşyüzmilyon Türk Lirası) TL olup, her biri 1 (bir) Kuruş itibari değerinde nama yazılı 50.000.000.000 (elli milyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2021-2025 yılları (beş yıl) için geçerlidir. 2025 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşamamış olsa dahi, 2025 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırım kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Yönetim Kurulu Kararıyla sermaye artırımını yapamaz.

b. Çıkarılmış Sermaye ve Paylar *:

Şirketin çıkarılmış sermayesi 275.256.514,00 TL (iki yüz yetmiş beş milyon iki yüz elli altı bin beş yüz on dört Türk Lirası) olup, her biri 1 Kr itibari değerinde ve tamamı nama yazılı toplam 27.525.651.399 adedi A Grubu; 1 adedi C Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Söz konusu çıkarılmış sermayesi muvazaadan ari şekilde ödenmiştir.

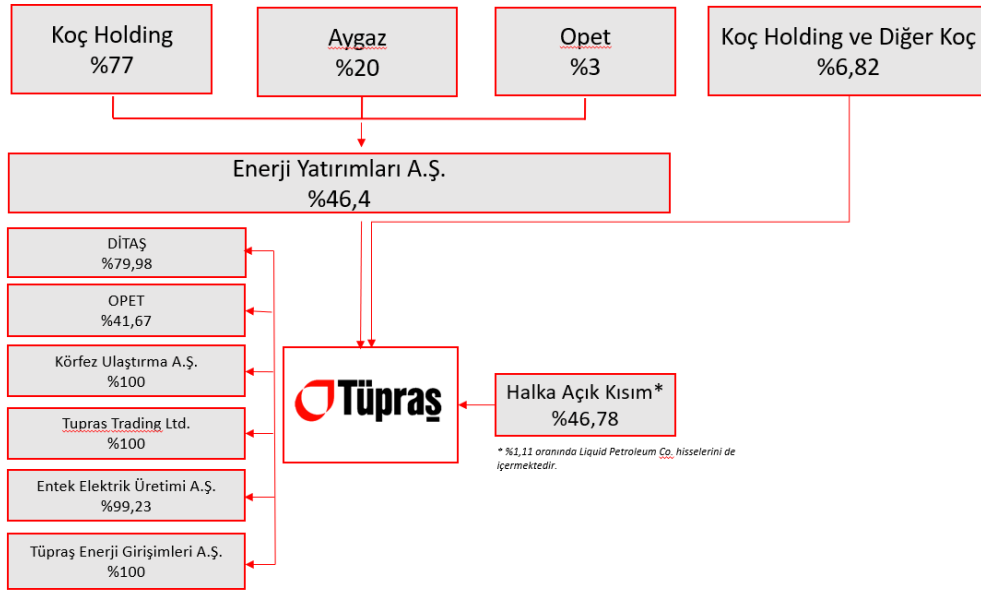
Aşağıda gösterildiği şekilde paylar (A) ve (C) Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmış olup tamamı nama yazılıdır. Şirket borsada işlem görmek üzere ihraç edilecekler hariç, hamiline yazılı pay senedi çıkaramaz.

GRUP	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	PAY ADEDİ
A	275.256.513,99	Nama	27.525.651.399
C	0,01	Nama	1
Toplam	275.256.514,00		27.525.651.400

Şirketin 275.257 bin TL'lik sermayesinin, tamamı iç kaynaklardan karşılanmak suretiyle 1.651.539 bin TL artırılarak 1.926.796 bin TL'ye çıkarılmasına 14 Şubat 2023 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında karar verilmiştir. Sermaye artışına ilişkin başvuru SPK tarafından onaylanmış, bu onaya ilişkin duyuru 30 Mart 2023 tarih ve 2023/21 sayılı SPK bülteninde yayımlanmış ve bedelsiz pay alma hakkı kullanım başlangıç tarihi 4 Nisan 2023 olarak belirlenmiştir. Şirketimiz Esas Sözleşmesi'nin "Sermaye" başlıklı 6. maddesinin tadili 14 Nisan 2023 tarihinde İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından tescil edilmiştir.

Ortaklık Yapısı

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na kayıtlıdır. Tüpraş hisselerinin %46,78'i Borsa İstanbul'da işlem görmektedir. 31 Mart 2023 tarihi itibariyle, Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir.

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Faaliyet

Bağlı Ortaklık	gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Palamar ve römorkör hizmeti
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Bakırköy Tankercilik A.Ş. ("Bakırköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karaköy Tankercilik A.Ş. ("Karaköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Çengelköy Tankercilik A.Ş. ("Çengelköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Pendik Tankercilik A.Ş. ("Pendik")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tuzla Tankercilik A.Ş. ("Tuzla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Göztepe Tankercilik A.Ş. ("Göztepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kuruçeşme Tankercilik A.Ş. ("Kuruçeşme")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Ulaştırma A.Ş. ("Körfez")	Türkiye	Hava, deniz, kara ve demiryolu taşımacılığı
Tupras Trading Ltd. ("Tupras Trading")	İngiltere	Ham petrol ve petrol ürünleri ticareti
Entek Elektrik Üretimi A.Ş. ("Entek")	Türkiye	Elektrik ve buhar üretimi ve ticareti
Eltek Elektrik Enerjisi İthalat		
İhracat ve Toptan Ticaret A.Ş. ("Eltek")	Türkiye	Elektrik ticareti
Menzelet Kılavuzlu Elektrik		
Üretimi A.Ş. ("Menzelet Kılavuzlu")	Türkiye	Elektrik üretimi ve ticareti
Süloğlu Elektrik Üretimi A.Ş. ("Süloğlu")	Türkiye	Elektrik üretimi ve ticareti
Enspire Enerji Yatırımları ve Hizmetleri A.Ş. ("Enspire")	Türkiye	Elektrik üretim tesisi kurma
Tüpraş Enerji Girişimleri A.Ş. ("Tüpraş Ventures")	Türkiye	Teknoloji ve girişim yatırımları

İş Ortaklıkları	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Market ve Akaryakıt İstasyon İşletmeciliği A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti ve perakende
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:
Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Gülbahar Mahallesi
Büyükdere Caddesi No:101A
Şişli, İstanbul

Çalışan Sayısı ve Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 31 Mart 2023 tarihinde sona eren dönem içerisinde 6.040'tır (31 Aralık 2022 – 6.043).

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve Genel Müdüre doğrudan bağlı olan Direktörler olarak belirlenmiştir. 31 Mart 2023 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 13.512 bin TL'dir (31 Mart 2022 – 6.678 bin TL). Bu tutarın 1.700 bin TL'lik (31 Mart 2022- Yoktur) kısmı işten ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelere ilişkin olup, kalan kısmı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır.

Dönem İçinde Yapılan Esas Sözleşme Değişiklikleri

Şirket Esas Sözleşmesi'nin "Sermaye" başlıklı 6.maddesi ile "Payların Devri ve Paylar Üzerinde İntifa Hakkı Tesisi" başlıklı 7. maddesinin değişikliği ve Esas Sözleşme 'ye "Ön Lisans Hükümleri" başlıklı 22. maddenin ilave edilmesine ilişkin Yönetim Kurulu'nun 23.01.2023 tarihli değişiklik kararı, 8.03.2023 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul Toplantısı'nda onaylanarak, 29.03.2023 tarihi itibarıyla tescil edilmek suretiyle, aynı gün tarihli 10800 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir.

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu

BİST Kurumsal Yönetim Endeksinde yer alan Tüpraş, kurumsal yönetim ve şeffaflık anlayışı çerçevesinde, kurumsal ve bireysel yatırımcılar için gerekli tüm bilgilendirmeleri yasal çerçeveyi dikkate alarak önemle yerine getirmektedir. SPK'nın "Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar" tebliği kapsamında ve BIST şirketlerinin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumuna ilişkin olarak, Ekim 2022'de Tüpraş'ın notu 9,65 olarak güncellenmiştir. "Kurumsal Derecelendirme Raporu" Şirketin www.tupras.com.tr internet adresinde yayınlanmaktadır.

Sürdürülebilirlik Yönetimi ve 2023 Yılı Çalışmaları

Tüpraş 2021 yılında sürdürülebilirlik anlayışını destekleyen yeni alanlara yatırım yaparak, ülkemizde enerji sektörünün dönüşümüne liderlik etmek için rafinerilerini daha rekabetçi ve kârlı hale getirmek, dengeli ve çeşitlendirilmiş bir temiz enerji portföyüne sahip olmak ve lider karbon nötr enerji şirketine dönüşmek amacıyla Stratejik Dönüşüm Planı'nı açıklamıştır.

Dönüşüm planının bir parçası olarak; 2017 yılı baz alınmak suretiyle üretim faaliyetlerinden kaynaklanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarının 2030 yılında %27 oranında, 2035 yılında %35 oranında, 2040 yılında %49 oranında azaltılması, 2050 yılında ise emisyonların tamamının eliminasyonu hedeflenmektedir. Hâlihazırda uzun yıllardır, Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonları İzleme Raporlama ve Doğrulama (İRD) tebliği kapsamında düzenli olarak takip edilmekte ve raporlanmaktadır. 2021 itibarıyla de Kapsam 3 emisyonlarını ISO 14064-1 Sera Gazı Emisyonlarının Doğrulanması ve Raporlanması Standardı çerçevesinde T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yetkilendirdiği üçüncü taraf bağımsız doğrulayıcı bir kuruluşa doğrulatmaktadır.

Şirket, Stratejik Dönüşüm Planı kapsamında, emisyon azaltım hedeflerine önemli ölçüde katkı sağlayacak olan Sürdürülebilir Havacılık Yakıtı (SAF) üretimi için önemli bir adım hayata geçirilmiştir. Gelecekteki dört iş odağından biri olan "biyoyakıtlar" alanına yönelik olarak, İzmir rafinerisinde atık bitkisel ve hayvansal yağlardan biyoyakıt üretmek için harekete geçilmiş, UOP Ecofining™ teknolojisinin kullanımı için Honeywell ile lisans anlaşması imzalanmıştır. 2027 yılında devreye alınacak olan SAF üretim tesisi temel mühendislik çalışması tamamlanmış olup, detay mühendislik çalışmaları devam etmektedir.

Türkiye'nin en büyük hidrojen üreticisi olan Tüpraş, sıfır emisyon ile ön plana çıkan elektrolizörlerle yeşil hidrojen üretme odak alanı doğrultusunda 20 MW'lık elektrolizör kurulumuna yönelik çalışmaları devam etmiş, 2022'de temel mühendislik çalışması için ihaleye çıkılmıştır. Demo tesisin 2025 yılında devreye alınması hedeflenmektedir.

Bağlı ortaklığımız, sekiz hidroelektrik, bir rüzgâr ve bir doğalgaz çevrim santrali bulunan toplam 442 MW kapasiteli Entek, 190 MW GES ve 1.271,5 MW RES olmak üzere toplam 22 proje ile 1.461,5 MW ilave kapasite için ön lisans başvurusu gerçekleştirdi.

Entek 'in sahip olduğu mevcut kurulu yenilenebilir elektrik kapasitesinin yanı sıra rafineri sahalarımızda sıfır karbonlu elektrik üretimine yönelik yatırımlar kapsamında Kırıkkale Rafinerisi'nde Haziran 2023'te devreye alınması planlanan 12,58 MW kapasiteli Güneş Enerjisi Santrali yapım sözleşmesi Eylül ayında imzalanmıştır. Ayrıca ilgili mevzuatın değişmesi sonrasında 45,22 MW lisanslı kapasite için yapılan başvuru onaylanmış olup, toplam lisanslı kapasite 57,8 MW 'a yükselmiştir. Ayrıca 23,3 MW lisanssız kapasite başvurusu olumlu sonuçlanmış, ilave 57,6 MW lisanssız kapasite için başvuru yapılmıştır. İzmir Rafinerisinde 1,24 MW kapasiteli Güneş Enerjisi Santrali 2024 yılı ikinci çeyrekte, 12,6 MW kapasiteli Rüzgâr Enerjisi Santralinin ise 2024 üçüncü çeyrekte tamamlanması planlanmaktadır. Batman Rafinerisinde ise 7,0 MW kapasiteli Güneş Enerjisi Santrali için başvuru yapılmıştır.

SPK'nın Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesinde yer alan ilkeleri ile örtüşen Tüpraş'ın sürdürülebilirlik uygulamaları, www.tupras.com.tr adresinde yayınlanmış olan Faaliyet Raporunda, başta Sürdürülebilirlik Bölümünde olmak üzere; Çevre Yönetimi, Enerji Verimliliği, Sağlık ve Emniyet Uygulamaları ve Toplumsal Sorumluluk başlıklarının yanı sıra İnsan Kaynakları bölümlerinde de detaylı olarak açıklanmıştır.

2022 Yılı Kar Payı Dağıtımı

Tüpraş'ın 8 Mart 2023 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, 2022 yılında oluşan kârdan ortaklara 12.500.000.000,00 TL tutarında kâr payı dağıtılmasına karar verilmiş olup, kâr paylarının ödemesi 10- 14 Mart 2023 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM 2: SEKTÖR VE ŞİRKETİN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Petrol Sektöründeki Gelişmeler

Dünya petrol ürünleri talebi 2023 ilk çeyrekte 100,4 mn v/g olarak geçtiğimiz yılın 0,8 mn v/g üzerinde aynı zamanda da dünya gündeminin uzun süre ilk sırasında yer alan pandemi öncesi dönem paralelinde gerçekleşmiştir. Toplam talep 100,4 mn v/g olurken, arz talebin 0,9 mn v/g üzerinde 101,3 mn v/g olmuştur.

Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı işgal hareketine karşı, Avrupa'nın ana enerji tedarikçisi Rusya'ya karşı yürürlüğe giren ham petrol ve ürün ambargo kararlarının ardından Rus ham petrolü, başta Hindistan ve Çin olmak üzere %70'in üzerinde Asya pazarına yönelmiş, G-7 tavan fiyatının altında kaldığı için yaptırımlara takılmadan AB dışı pazarlara satılabilmektedir. Öte yandan OPEC+'ın 2 mv/g'lük üretim kesintisini devam ettirme kararına rağmen fiili arz yansımalarının ~500 bv/g'de kalmaya devam etmesi ve küresel bankalarda yaşanan krizle resesyon kaygılarının öne çıkması neticesinde, Ocak ayına 81,23 seviyesinden başlayan Brent petrol fiyatı, Mart sonunda 79,06 \$/v seviyelerine geri gelmiştir.

Yılın ilk çeyreğinde, sıcak seyreden hava koşullarına bağlı ısınma yakıtı talebinin zayıflığı, ambargo öncesi alımlarla artmış olan stoklar ve açılmanın henüz Çin motorin talebine yansımaması gibi etkenler motorin ürün marjlarındaki düşüşte öne çıkarken, jet yakıtı marjlarındaki düşüşte ise Avrupa ve ABD başta olmak üzere henüz Çin'e dış hat uçuşlarının başlamaması gibi etkenlerin belirleyici olmuştur.

Tüpraş net rafineri marjı ise 9,3 \$/v seviyesinde gerçekleşmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yayınlanan 2023 yılı Ocak ayı verilerine göre, geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye'de benzin tüketimi %17,80 artışla 263,2 bin ton, motorin talebi ise %5,4 artışla 1,8 milyon ton gerçekleşmiştir.

Elektrik Sektöründeki Gelişmeler

Elektrik piyasası için önem arz eden ve 1 Nisan 2022 tarihi itibarıyla devreye giren ithal ve yerli kaynaklar için ayrı ayrı olmak üzere Azami Uzlaştırma Fiyatının (AUF) belirlendiği Kaynak Bazlı Destekleme Mekanizmasında 1 Nisan 2023 tarihi itibarıyla üçüncü 6 aylık dönem başlamıştır.

Düşen elektrik fiyatlarıyla beraber elektrik tarifelerinde 2023 yılı içerisinde önce Ocak ayında, sonra Nisan ayında indirim gerçekleşmiştir. Ocak 2023 tarife fiyatları bir önceki tarife fiyatları ile kıyaslandığında, sanayide %22, ticarethanede %12, meskende ise %19 oranında indirim yapılmıştır. Nisan ayında ise Ocak 2023 tarife fiyatları ile kıyaslandığında, sanayide %17, ticarethanede %18, meskende ise %21 oranında indirim yapılmıştır.

2023 yılı ilk çeyreğindeki elektrik tüketimi geçen yıla göre %4,3 azalarak 2021 yılı ilk çeyrek seviyesine gerilemiştir.

Operasyonel Bilgiler

2023 yılının ilk çeyreğinde planlı bakım ve proje çalışmalarının etkisiyle %71 kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir. Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere; toplam 5,3 milyon ton ham petrol ve yarı mamul şarja verilmiş, 5,0 milyon ton satılabilir ürün üretilmiş, beyaz ürün verimi ise %78,3 seviyesinde gerçekleştirilmiştir.

İşlenen Ham Petrol	2022 (1Ç)	2023 (1Ç)	Fark
Toplam Şarj (bin ton)	6.335	5.303	-1.032,1
Beyaz Ürün Verimi	82,1	78,3	-3,72
API	31,4	31,1	-0,27
Kapasite Kullanımı %	84,5	70,7	-13,76

Üretim (1000 ton)	2022 (1Ç)	2023 (1Ç)	Fark
LPG	213	186	-27 -13%
Nafta	141	192	51 36%
Benzin	1.210	832	-378 -31%
Jet Yakıtı	798	976	178 22%
Motorin	2.497	1.752	-745 -30%
Fuel Oil	447	297	-150 -34%
Bitüm	301	413	112 37%
Diğer	377	335	-42 -11%
Toplam	5.984	4.983	-1.001 -17%

Yılın ilk çeyreğinde geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %3 artışla 5,1 milyon tonu yurt içi olmak üzere, toplam 6,3 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

Satışlar (1000 ton)	2022 (1Ç)	2023 (1Ç)	Fark
LPG	206	142	-64 -31%
Nafta	42	37	-5 -11%
Benzin	673	778	105 16%
Jet Yakıtı	810	925	115 14%
Motorin	2.636	2.513	-122 -5%
Fuel Oil	128	149	21 16%
Bitüm	88	256	168 192%
Diğer	373	320	-53 -14%
Yurtiçi Satış	4.956	5.121	165 3%
LPG	11	11	0 1%
Nafta	87	144	58 67%
Benzin	569	177	-392 -69%
Jet	3	86	82 2661%
Motorin	49	22	-26 -54%
Fuel Oil	622	363	-260 -42%
Bitüm	167	158	-9 -5%
Diğer	2	215	213 8680%
İhracat	1.510	1.176	-334 -22%
Genel Toplam	6.465	6.297	-169 -3%

OPET

OPET, Türkiye'de 1.243'ü OPET, 623'ü Sunpet olmak üzere toplamda 1.866 istasyonu ve beş farklı terminalinde toplam 1.069 bin m³'lük depolama kapasitesi ile akaryakıt dağıtım sektöründe önemli bir konumdadır.

Sektördeki pazar payını ve istasyon ağını her geçen gün artıran OPET Türkiye'de akaryakıt dağıtım sektöründe tüketicinin ilk tercihi olma temel hedef ve prensibiyle hareket etmektedir. OPET, Türkiye tüketiminde en son açıklanan veriler olan Ocak sonu itibariyle beyaz ürünlerde %20,32, siyah ürünlerde ise %30,20 olmak üzere toplam %20,40 pazar payına sahiptir.

Ditaş

Ditaş, Tüpraş'ın ham petrol ve petrol ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışında denizyolu ile taşınması operasyonunu yürütmenin yanı sıra, aktiflerindeki tankerleri zaman esaslı ya da tek sefer esaslı olarak kiraya vermekte, kiraladığı tankerlerin işletmeciliğini yapmakta, limanlarda terminal hizmetleri vermekte ve sektörde faaliyet gösteren firmalara aracılık ve acentelik hizmetleri vermektedir.

Ditaş faaliyetlerini toplam 470.067 DWT'luk 4 ham petrol tankeri, 61.450 DWT'luk 4 asfalt tankeri, toplam 116.533 DWT'luk 7 ürün tankeri ve Tüpraş'ın İzmit ile Aliğa limanlarında ihtiyaç duyulan römorkörcülük ve palamar hizmetleri için 13 adet römorkör, 6 adet palamar botu, 1 adet servis botu, 2 acenta botu ve 1 adet pilot botu ile sürdürmektedir. Türk Bayraklı ilk Aframax Tanker olan T.Kuruçeşme 30 Mart 2023 tarihinde Singapur'dan teslim alınarak filoya katılmıştır.

Ditaş, 2023 yılının ilk çeyreğinde 2,3 milyon ton ham petrol ve 1,5 milyon ton petrol ürünü taşıması yapmıştır. Ham petrol taşımalarının %94,2'si, petrol ürünü taşımalarının ise %96,8'i Tüpraş rafinerileri ihtiyacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ditaş, 2023 yılı ilk çeyreğinde toplam ürün taşımalarının %1,2'sini THY Opet, %2,0'sini ise diğer dağıtım kuruluşları adına yapmıştır. 2023 yılı ilk çeyreğinde İzmit ve İzmir terminallerinde toplam 36 adet gemiye denetim, 65 gemiye loading master (yük operasyon kaptanlığı) hizmeti sunulmuştur.

Körfez Ulaştırma

Büyüyen filosu ile Tüpraş'a artan oranda lojistik avantaj ve verimlilik sağlayan, Türkiye'nin ilk özel demiryolu tren işletmecisi Körfez Ulaştırma A.Ş., hisselerinin tamamı Tüpraş'a ait olarak kurulmuş ve 2017 Aralık itibarıyla Demiryolu Tren İşletmecisi (DTİ) yetkisi ile faaliyetlerine başlamıştır.

Körfez Ulaştırma, 2023 ilk çeyrekte 5'i dizel ve 7'si çift yakıtlı (hibrit) olmak üzere toplam 12 lokomotif ile 519'u akaryakıt ve 35'i platform olmak üzere toplam 554 vagon ile seferlerini sürdürmüştür. Stadler firmasıyla, mevcut 7 çift yakıtlı (hibrit) lokomotifleriyle aynı özellikte 2 yeni lokomotif için sözleşme imzalanmış olup, 2024 yılı son çeyrek içinde teslimatları beklenmektedir.

Şirket, İzmit-Kırıkkale, Kırıkkale-Mersin ve Kırıkkale-Batman parkurlarında akaryakıt taşımalarını DTİ (Demiryolu Tren İşletmecisi) olarak ve Sivas-İskenderun hattında Haziran 2020'de başlatılan demir cevheri taşımalarını da organizatörlük belgesi ve sıfatıyla gerçekleştirmiştir. Tüpraş DAP taşımaları kapsamında, İzmit Rafineri-Ankara/Güvercinlik ve Kırıkkale Rafineri-Mersin/Ataş tesisleri arasındaki motorin ve benzin taşımaları yapılan şirket sayısı da 3'e çıkmıştır.

2023 ilk çeyrekte taşıdığı akaryakıt ürünü ve ara ürün miktarını 534 bin tondan 571 bin tona çıkaran Körfez Ulaştırma, bu miktarın %99'unu kendi trenleri ile gerçekleştirmiştir. Körfez Ulaştırma'nın organizatörlük rolü ile bu dönemde taşıdığı demir cevheri miktarı ise 12 bin ton olmuştur.

Tupras Trading Ltd.

Tüpraş'ın %100 iştiraki olan ve merkezi Londra'da bulunan Tupras Trading Ltd'nin temel amacı piyasa fırsatlarını değerlendirerek Tüpraş'ın ticari yetkinliklerini daha üst seviyeye taşımaktır.

Şirket, TÜPRAŞ'ın ham petrol ve ara ürün tedarik zincirinde kesinti yaşamadan operasyonlarını sürdürmesini, ürünlerini yeni coğrafyalara en kârlı şekilde ihraç etmesini, rafineri sisteminin optimize edilmesine imkân veren ticari esnekliğin oluşturulması, süreçlerine ek olarak üçüncü taraf ticaretinde de aktif rol oynayarak önemli gelir elde edilmesini sağlamıştır.

2023 yılının ilk çeyreğinde fuel oil, hafif ve orta distilat olmak üzere toplam 1 milyon ton ürün ticareti ve Tüpraş rafinerilerinin ihtiyacına yönelik 1,2 milyon ton spot ham petrol bağlantıları Tupras Trading Ltd aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Entek Elektrik

Tüpraş'ın %99,23 oranında payına sahip olduğu, elektrik üretimi konusunda faaliyet gösteren Entek Elektrik Üretimi A.Ş. ("Entek"), Kahramanmaraş, Karaman, Samsun ve Mersin'de yer alan 264 MW'lık sekiz adet hidroelektrik santrali (HES), Edirne ilinde bulunan Ağustos 2022'de lisans tadili ile 66 MW'lık elektriksel kurulu güce ulaşan rüzgâr enerji santrali (RES) ve Kocaeli'nde bulunan 112 MW'lık doğal gaz çevrim santrali ile yenilenebilir enerjide 330 MW olmak üzere, toplamda 442 MW elektriksel kurulu güce sahiptir. Entek'in hâlihazırda üretim yapan ve özelleştirme yoluyla devralınan Menzelet ile Kılavuzlu HES'lerinin yer aldığı Menzelet Kılavuzlu Elektrik Üretimi A.Ş.'de, toptan elektrik satış alanında faaliyet gösteren Eltek'te ve hisse devri yöntemi ile satın alınan Süloğlu Elektrik Üretimi A.Ş. ve Enspire Enerji Yatırımları ve Hizmetleri A.Ş.'de %100, Enerji Borsası'nı işletmek üzere kurulan Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.'de ise %0,05 hissesi mevcuttur. Portföyde bulunan Kılavuzlu HES'in 2023, Süloğlu RES'in ise 2025 yılı sonuna kadar döviz endeksli gelir sağlayan YEKDEM'den faydalanma hakkı bulunmaktadır.

Yenilenebilir enerjide büyümeyi ve hidroelektrik kaynak ağırlıklı portföyünü çeşitlendirmeyi amaçlayan Entek, Edirne'de kurulu olan Süloğlu RES'in Ağustos 2022'de yapılan lisans tadili ile rüzgâr kurulu gücünü 66 MW'a çıkartmıştır. Ayrıca, Süloğlu RES için 20 MW'lık Hibrit GES başvurusu 5 Ocak 2023 tarihli EPDK Kurul kararı ile uygun bulunmuş olup, 17 Mart 2023'de 93,6 MW'lık ek kapasite başvurusu da yapılmıştır. Resmî Gazete'de 19 Kasım 2022 tarihinde yayımlanan yeni mevzuatlar kapsamında depolama tesisi kurmak taahhüdü ile 190 MW GES ve 1.292,9 MW RES olmak üzere toplamda 23 proje ile 1.482,9 MW kapasite için ön lisans başvurusu yapılmıştır.

Entek Elektrik, Elektrikli Araç şarj istasyonlarının Türkiye'de yayılımı için kurulmuş olan Koç Topluluğu şirketlerinden WAT Mobilite Çözümleri Teknoloji ve Ticaret A.Ş.'nin Mayıs 2022'de %10 ortağı olmuştur.

Entek 2023 yılı ilk 3 ayında, yaklaşık 522 milyon kWh satış gerçekleştirmiş ve 1.578 milyon TL konsolide gelir elde etmiştir. Satış miktarının 274 milyon kWh'lık kısmı üretimden yapılan satışlar olup, sıfır karbonlu elektrik üretiminden yapılan satışların miktarı 192 milyon kWh'tir.

Sıfır Karbonlu Elektrik Üretimi (GWh)	2022 (3A)	2023 (3A)	Fark
Azmaç I-II ve Kirpilik HES	16	2	-13
Damlapınar HES	21	12	-9
Kepezkaya HES	34	17	-18
Kılavuzlu HES	45	27	-18
Kumköy HES	13	14	+1
Menzelet HES	102	59	-44
Süloğlu RES	75	61	-15
Toplam	307	192	-115

Sıfır Karbonlu Elektrik Üretimi (GWh)	2022 (3A)	2023 (3A)	Fark
YEKDEM	121	83	-38
Diğer (PTF, AUF ve diğer)	186	110	-77
Toplam	307	192	-115

Direkt bağlı bara müşterilerine elektrik ve buhar satışı gerçekleştirilirken, spot elektrik piyasaları ile yan hizmetler piyasasında da faaliyet gösteren Kocaeli Doğalgaz Santrali'nin müşterilerine tedarik edilen elektrik fiyatları PTF ve YEKDEM'e endeksli olup, buhar fiyatları doğal gaz fiyatına endeksli. Doğal gazın PTF'ye, PTF'nin de yan hizmetler fiyatlarına ve YEKDEM fiyatına etkisi Kocaeli Doğalgaz Santrali'ni fiyat dalgalanmalarına karşı korumaktadır.

Tüpraş Enerji Girişimleri A.Ş. "Tüpraş Ventures"

Tüpraş açık inovasyon çalışmaları kapsamında; Şirket içindeki her türlü operasyonel ihtiyaç için yenilikçi çözümler bularak çözümlerin erken benimseyicisi olmayı ve enerji dönüşüm kapsamında yeni büyüme alanları için stratejik ortaklıklar kurmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda son yıllarda ulusal ve uluslararası pek çok girişimle yoğun iş birliği süreçleri yürütülmüş, yurtiçi ve yurtdışı startup programlarına katılım gösterilmiştir.

Açık inovasyon çalışmaları kapsamında Tüpraş, doğrudan startüplara yatırım yapılması için Eylül 2022'de Tüpraş Ventures'ı 100% Tüpraş iştiraki olarak kurmuştur. Tüpraş Enerji Girişimleri A.Ş. "Tüpraş Ventures"; biyobazlı ürünler, hidrojen, sıfır karbon elektrik, karbon yönetimi gibi öncelikli konular ve bu konularla ilgili yan sektörler başta olmak üzere, her türlü akıllı bilişim teknolojileri, endüstri 4.0, yeşil enerji ve doğal kaynaklar, enerji verimliliği, çevre ve geri dönüşüm, atık yönetimi, robotik çözüm teknolojileri alanlarındaki yurtiçi ve yurtdışı teknoloji girişimlerine yatırım yapmak amacıyla kurulmuştur.

Emerald Technology Ventures girişim sermayesi fonunun da 2020'den beri yatırımcısı olan Tüpraş Ventures, longenics Elektrokimyasal Teknolojiler Arge Sanayi Ticaret Mühendislik Danışmanlık A.Ş.'ye de yatırımcı olmuştur.

Yatırım

Ülkemizin enerji ihtiyacının karşılanmasında stratejik öneminin bilincinde Tüpraş, 2023 yılının ilk çeyreğinde de modernizasyon ve enerji verimliliği konularında projelerini sürdürerek toplam 104,7 milyon dolar (52,4 milyon dolar rafina) yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. 2023 yılı ilk çeyrekte yapılan yatırım harcamasının yaklaşık %33'ü sürdürülebilirlik odaklı yatırım harcamalarını kapsamaktadır.

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri

Tüpraş Ar-Ge Merkezi, kârlılığını artıracak projeleri hayata geçirirken Tüpraş'ın Stratejik Dönüşüm Planı çerçevesinde yeni yatırım alanlarında yenilikçi çözümler ve teknolojiler ile şirketi geleceğe hazırlamaktadır. Sürdürülebilir rafinaaj odağında Ar-Ge faaliyetlerinin rafineri operasyonlarındaki etkinliğini artırmak amacıyla pilot tesisler, malzeme teknolojileri, katalizör teknolojileri, şarj ve ürün karakterizasyon çalışmaları, üretim ve operasyonlara yönelik dijital çözümler geliştirme çalışmaları yürütülmektedir. Çevresel sürdürülebilirlik odağında ise karbondioksit tutma, yakalama ve dönüşümü, yeşil hidrojen, yenilenebilir yakıt, su ve atık yönetimi, enerji verimliliği ve dijitalleşmeye yönelik çalışmalar ulusal ve uluslararası iş birlikleriyle yürütülmektedir. Ar-Ge Merkezi bugüne kadar Avrupa Birliği Ufuk Avrupa programı kapsamında faaliyet yürüttüğü odak alanlarında 18 adet proje başvurusunda bulunmuştur.

Ar-Ge Merkezi'nin faaliyete geçmesinden bu yana yapılan toplam patent başvurusu sayısı; 73'ü ulusal, 30'u uluslararası olmak üzere 103'e ulaşmıştır. Toplamda 11'i uluslararası (4 EU, 1 WIPO) tescilli, 42'si ulusal tescilli olmak üzere 53 adet markası bulunmaktadır. Ar-Ge Merkezinin faaliyete geçmesinden bu yana bilimsel yayın sayısı 386 olmuştur.

Finansal Veriler

Yılın ilk çeyreğinde; 11.171,1 milyon TL faaliyet karı elde edilmiş, 9,3 milyon TL yatırım faaliyet geliri, öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen OPET Petrolcülük A.Ş. yatırımlarından gelen 257,2 milyon TL karın ve 752 milyon TL net finansman giderinin etkisiyle, toplamda 10.685,6 milyon TL vergi öncesi konsolide kar gerçekleşmiş ve 3,937,6 milyon TL dönem vergi gideri sonrası 6.748,1milyon TL net dönem karı kaydedilmiştir.

Tüpraş yürüttüğü disiplinli ve etkin finansman politikaları ve iyileşmeye devam eden faaliyet kârlılığıyla güçlü bilançosunu korurken, finansal performans rasyoları bakımından da 2022 yılında yakalanan güçlü seviyelerini sürdürmüştür. Önümüzdeki dönemde de şirketimizin operasyonlarını destekleyecek şekilde güçlü bilançonun devamlılığını hedefleyen etkin finansman yönetimi esas olmaya devam edecektir.

ÖZET BİLANÇO (Bin TL)	31 Ara 2021	31 Ara 2022	31 Mar 2022	31 Mar 2023
Dönen varlıklar	66.515.384	119.710.705	79.975.493	100.817.820
Duran varlıklar	39.741.727	49.181.630	40.834.302	50.277.986
Toplam Varlıklar	106.257.111	168.892.335	120.809.795	151.095.806

Kısa Vadeli Yükümlülükler	64.828.702	78.895.410	81.493.402	68.225.065
Uzun Vadeli Yükümlülükler	22.347.409	22.811.153	21.889.666	21.377.518
Ana Ortaklığa Ait Özsermaye	18.808.958	66.743.279	17.115.025	60.997.606
Azınlık Payları	272.042	442.493	311.702	495.617
Toplam Kaynaklar	106.257.111	168.892.335	120.809.795	151.095.806

ÖZET GELİR TABLOSU (Bin TL)	31 Ara 2021	31 Ara 2022	31 Mar 2022	31 Mar 2023
Net Satışlar	152.492.019	481.764.656	77.645.678	92.826.375
Brüt Kar	15.860.041	62.776.930	5.695.279	13.997.254
Esas Faaliyet Karı	776.561	45.606.647	3.091.929	11.171.090
FAVÖK	14.067.164	55.587.463	5.024.035	12.135.585
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/zararı	2.358.355	39.875.557	1.331.650	10.685.631
Dönem Karı (Ana Ortaklık Payları)	3.494.837	41.044.621	1.102.729	6.748.073
Dönem Karı (Azınlık Payları)	118.387	215.946	42.335	44.584

ÖNEMLİ ORANLAR	31 Ara 2021	31 Ara 2022	31 Mar 2022	31 Mar 2023
Özsermaye Getirisi (%) (Ana Ortaklık)	42,47	116,87	42,80	52,90
Cari Oran	1,03	1,52	0,98	1,48
Hisse Başına Kar	13,96	163,90	4,40	24,52
Temettü (bin TL)	-	-	-	12.500.000

Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Önemli Husus ve Gelişmeler

Şirketin 275.257 bin TL'lik sermayesinin, tamamı iç kaynaklardan karşılanmak suretiyle 1.651.539 bin TL artırılarak 1.926.796 bin TL'ye çıkarılmasına 14 Şubat 2023 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında karar verilmiştir. Şirketin sermaye artışına ilişkin başvurusu SPK tarafından onaylanmış olup, pay ihracının SPK tarafından onaylanmasına ilişkin duyuru 30 Mart 2023 tarih ve 2023/21 sayılı SPK bülteninde yayımlanmış ve bedelsiz pay alma hakkı kullanım başlangıç tarihi 4 Nisan 2023 olarak belirlenmiştir. Şirketimiz Esas Sözleşmesi'nin "Sermaye" başlıklı 6. maddesinin tadili 14 Nisan 2023 tarihinde İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından tescil edilmiştir.

Şirketin Risk Yönetim Politikası

Tüpraş'ta, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Tüpraş Risk Yönetim Komitesi, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Komitenin başkanlığını Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Ayşe Canan Ediboğlu, Üyeliğini Yönetim Kurulu Üyesi Erol Memioğlu sürdürmektedir.

Tüpraş'ta risk yönetiminin temelinde yatan felsefe, varlıkların değerlerinin korunması, teknik emniyet, işletme güvenirliliği ve sürdürülebilirlik esaslarına dayanmaktadır. Risk yönetiminde her alandaki potansiyel riskleri öngörebilmek, değerlendirmek, yönetmek, izlemek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsenmiştir.

Tüpraş'ın maruz kaldığı başlıca riskler; teknik emniyet ve çevre riskleri, finansal riskler, ticari riskler, operasyonel riskler, stratejik riskler, uyum ve yasal riskler, itibar riskleri ve iklim ve bağlantılı riskler olmak üzere toplam sekiz ana başlık altında takip edilmektedir.

Şirket'in faaliyetleri gereği bulundurduğu ham petrol ve ürün stokları, uluslararası piyasalarda belirlenen fiyatlarla değerlendirilmektedir. Ham petrol alım anlaşmalarının önemli bir kısmında ileri tarihli fiyatlandırma mekanizması kullanılarak stok fiyat riski büyük ölçüde bertaraf edilmektedir. Riske maruz stoklar fiyat riskinden korunmak amacıyla finansal enstrümanlar kullanılarak hedge edilmektedir. Ayrıca ürün marjlarında hedeflenen karlılığı koruma amaçlı Risk Politikası çerçevesinde ve piyasa koşulları imkân verdiği ölçüde türev enstrümanlarla hedge işlemi yapılmaktadır.

İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Risk Yönetimi ve Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla risk odaklı yaklaşımla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülmektedir.

Tüpraş'ın faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan ve konsolide finansal tablolarda kullanılan bilgilerin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini, zamanında elde edilebilirliğini ve güvenliğini sağlamak amacıyla devamlı olarak gerçekleştirilen iç kontroller sırasında oluşan tespitler Şirket Yönetimi ile paylaşılmakta, birimlerin alacağı aksiyonlar ve hangi aşamada oldukları sistemli bir şekilde takip edilerek süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara eşlik edilmektedir.

Öngörüler

Yıllık finansal sonuçlarımızla beraber açıkladığımız, 2023 yılı geleceğe yönelik beklentilerimizde bir değişiklik olmayıp, Tüpraş net rafineri marjı 11-12 ABD doları/varil, %85-90 kapasite kullanımı ile yaklaşık 24 – 25 milyon ton üretim ve 28 – 29 milyon ton toplam satış hacmi güncelliğini korumaktadır.

2023 yılında toplam yatırım beklentisi ise ~350 milyon ABD dolarıdır. Bu yatırımlarının yaklaşık %60'ı enerji verimliliği ve çevre projeleri olmak üzere sürdürülebilirlik odaklıdır.